

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 9. Peccatoris jacturæ, damna. Ex Veteri. Ex Novo. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Si servus à domino suo recedat, non solum Dominum ipsum exacerbat; sed & totam ejus familiam justissimè irritat. S. August. de diligendo Deo.

Jus nullum in his, quæ Dei sunt, justè debet habere, qui voluntati ejus non veretur pravis actibus contraire. S. Anselmus l. de excell. B. V. c. 10.

Clamant contra me, Domine, creaturæ tuæ, & dicunt: venite, disperdamus illum, qui totus deditus fuit injuriæ Dei nostri. Unde suò modò clamat terra, & dicit: quare tam nequissimum sustineo? Dicit aqua: quare ipsum non suffoco? dicit aer: quare ei non deficio? Dicit ignis: quare ipsum non comburo? Mala bestia: quare eum non devoro? & lacerò? Infernus: quare eum non absorbeo? S. Laur. Just. de incendio div. am. c. 2.

Propter creaturas relinquit Creatorem; & ideo insurgunt contra te omnes creaturæ: qui offendendo Creatorem, offendisti omnem creaturam; ideo creaturæ, quæ factæ sunt in ministerium, & utilitatem tuam; convertuntur in vindictam, & pœnam tuam. S. Bernardus f. de miseria humana.

In multis offendimur, quia in multis offendimus omnes. Id. f. 34. de div.

Videmus, quòd omnis creatura parata est punire, rebelles suo Creatori. S. Thom. Aqu. f. in D. 2. Adv.

Chare Theotime! cœli attoniti admirantur, eorumque portæ horrore concutiuntur: quin & Angeli ipsi pacis visâ prodigiôsâ hac cordis humani miseriâ obstupescunt; quòd tam amabile bonum derelinquat, ut rebus, omnibus lacrymis deplorandis, adhæreat. S. Franc. Salef. tr. de amore Dei l. 4. c. 1.

Si quæris, quis te accusabit? omnis creatura quia offensò Creatore omnis creatura offenditur. S. Bonaventura f. 3. de Adventu.

Cogita, ô infelix peccator, plures maledictiones contra te immitti quotidie, quàm sint capilli capitis tui: nam omnes Ecclesiastici in prima hora diei id faciunt; incipiendo à summo Pontifice descendendo ad Cardinales, Episcopos, Sacerdotes, Monachos, Moniales: omnes unò ore contra te clamant: *maledicti, qui declinant à mandatis tuis*. Pf. 118. 21. Incertò Auth.

§. IX.

Peccatoris jactura, damna.

Ex Veteri.

Adam ubi es? Gen. 3. 9. Sanè, qui ultro nolebat agnoscere, ubinam esset; id est, quantum in malum incidisset; hac saltè percussione Dei pulsatus evigilare, & videre, debuerat, ubi esset? Hoc enim benignitas quærentis intendebat; ut is, qui quærebatur, seipsum inveniret; & sciret, quid perdidisset, quid commoverisset. Rupertus l. 14. in Gen.

A facie tua abscondar. Gen. 4. 14. S. Chrylost. & Cajet. id est, curâ, favore, & tutelâ tuâ, deslituar. Cornelius hic.

Nabuzardan princeps exercitûs Babylonis, obtentâ Jerusalem, expoliavit templum; abstulit candelabrum. &c. 4. Reg. 25. Diabolus, vincens animam, excœcat rationem, surripit altare aureum charitatis, mensas Verbi Dei subvertit; coronam faciei templi remover, quia delet ruborem peccati. Destruit vasâ incensæ, id est, orationes devotas; itè vasâ aquæ sacrificij, id est, lacrymas. Lacerat vestem Sacerdotalem innocentia. de Rampelgis. Diabolus.

Qui peccaverit, multa bona perdet. Ecclæ 9. 18. Unus, quisunque is demum sit, dum se peccati forde commaculat; & bona corrumpit, quæ sibi ex acquisitis virtutibus insidebant; & multos etiam malò exemplò ad imitationem inducit. Olympiodorus hic.

Terra vestra deserta, civitates vestrae succensa igni; regionem vestram coram vobis alieni devorant. Eccl. 11. 7. Possumus hæc tropologicè de peccatoribus accipere, qui de sanctitate pristina corruerunt, postquam contrarij fuerint traditi potestatibus: quòd omnia eorum bona veniant ad desertum, & prioris justitiæ Deus non recorderetur; & igne diaboli omnia succendantur, & sint pabulum bestiarum. S. Hieron. l. 1. hic.

Et derelinquetur filia Sion ut umbraculum in vinea. Ib. v. 8. Juxta anagogen, vinea Dei & pomorum paradysus, anima nostra appellari potest: cui si mens præ fuerit, habet cuiusdem mentis Deum: sin autem vitia nos, quasi quædam bestia, fuerint deprædata; relinque mur à custode Deo, & omnia nostra rediguntur ad solitudinem. Id. ib.

Audi popule stulte, qui non habes cor. Jer. 5. 21. Reprobi corda sua non habent, quia ea diabolus possidet. Quotiescunque ergo graviter delinquimus, cor nostrum nos non habemus. S. Gregor. l. 2. in Reg. 1.

Quomodo sedet sola civitas! Thr. 1. 1. Mysticè plangitur anima Fidelis hominis: quæ quondam plena fuit numerositate virtutum, & imperabat diversis affectibus, dominans concupiscentijs carnis; postea autem à malignis spiritibus flammis libidinis succensa, destituta Angelorum solatiò, & carens divini consortiò, tot servit sceptris, dedita quot vitijs. S. Hieron. hic. Nihil aliud sletu, & amarissimò luctu, dignum; nisi cum offenditur Creator omnium rerum. S. Bernardus f. de g. beat. Jerusalem vastata, est anima peccato mortali consentiens; statu justitiæ, & regnò Dei, privata; demonis regnum, jugum, & tyrannidem subiens; & clades longè majores, quàm Jerusalem olim everfa, perpeti cogitur. Cornelius Præf. in Thr. Sola federe jure quaritur, eum Dei, & omnium Sanctorum desolata Angelorum auxiliò; iarus, forisve, ab hostibus vastatur. Alioquin, nisi sola esset, plangenda non esset: *quia non possunt lugere filij sponsi, quamdiu cum illis est sponsus.* Matth. 9. 15. S. Paschasius l. 1. hic.

Ex

Ex Novo.

Fuit ruina ejus magna. Matth. 7. 27. Ruinam magnam non dixerim, ubi moenia ruunt. Ruit magna Troja, ruit Babylon latissima, ruit aurea Roma; ruerunt magna in orbe utique civitates, cecidit sublimitas aedificiorum, proftrata est interdum altitudo turrium. Et quod praesenter oculis saepe videmus, ruunt incessanter in mortem corpora; sed non in ruina magna. Sed illam duntaxat appellaverim magnam, qua ruunt hominum mores, caduntque virtutes, qua a Deo cadendo recedunt. Simon Cas. l. 7. c. 14. Idcirco non solum ruit; sed cum magno etiam fragore collabitur: *Et fuit, inquit, ruina illius magna.* Nec enim exiguarum, leviumque, rerum periculum est; sed de animae discrimine, & immortalibus supplicijs sustinendis; de caelestis regni, aeternorumque bonorum amissione, res agitur. S. Chrysof. hom. 27. in Matth.

Ascendente (Jesu) in naviculam. Matth. 8. 23. id est, baptismum. Haec navis baptismalis innocentiae facit naufragia; & rumpitur, impingendo in rupem peccatorum mortalium; scilicet ventu diaboliarum tentationum, seu periculis occasionum mundanarum: in tantum; quod tot sunt pericula in mari hujus Mundi, quod e decem millium animarum non transfretat una cum ista navi innocentiae baptismalis; quin peccet mortaliter. Ideo ad instar navigantium, si volunt se tenere ad tabulam poenitentiae fortiter, adhuc possunt evadere. S. Vincent. Ferr. l. in die Cin.

Et veniens invenit eam vacantem. Matth. 12. 44. Vacua est domus, id est, anima; quia caret Deo, Dei que gratia: ac proinde capax est, & apta; ut fiat domus diaboli. Scopis mundata est; quia eversa est ex ea omnis virtus: haec enim immunda mundities placet diabolo; cui nil, nisi foedum, olet. Cornelius hic.

Magnificat anima mea Dominum. Luc. 1. 47. Addidit mea. Ille solus potest dicere anima mea, qui immunem illum habet ab omni scelere. Peccator vendidit; & habet illam res amata. Stella hic.

Vox clamantis in deserto. Luc. 3. 4. Desertum hoc est peccator. Habet deserti conditiones: quia horridus est, & incultus; nulla fruge commodam feminatus; generat spinas, & tribulos; sentibus, & vepribus, densis pravaram cogitationum, & desideriorum, est oblitus undique: & fit habitatio bestiarum sylvestrium, & ferarum, & serpentium, & scorpionum. Denique nullus fructus in eo, nisi glandes porcorum. Quanta solitudo, ubi non est Deus! quanta siccitas! ubi pluvia caelestis non cadit: quanta sterilitas! ubi deest calor solis, & cultus spiritus. S. Thom. Vill. l. in D. 4. Adv. Desertum est cor peccatoris; quod utique desertum est a gratia, & virtutibus. S. Bonavent. spec. B. V. c. 10.

Quae mulier habens drachmas decem. Luc. 15. 8. Nota: quod homo in prima creatione creatus fuit innocens; & ideo in prima

parabola assimilatur ovi, quod animal innocens est. Fuit etiam creatus ad Dei imaginem; & ideo significatur per drachmam, in qua est imago Regis: per peccatum autem perdit homo innocentiam; & ideo deformat imaginem Dei. Stella hic.

Dissipavit substantiam suam. Luc. 15. 13. & peccavit in caelum filius prodigus: quia dissipatione sua nullam caelestem mercedem lucratus. Uni civium adheret, pascit porcos, nullam pactam mercede. V. Beda hic. in semetipsum reversus etiam mercenarii statum de mercede jam cogitans, concupiscit. Prodigus est, & a patre; sed & a se, profusus aliena, qui sua consumit sine lucrò, & mercede aeterna. Amabilis Deo, qui nec micam panis perdit; nisi ut iterum eamumat cum fenore. Baeza tr. 3. l. 14. c. 14. §. 13.

Quis nos separabit? Rom. 8. 35. Joan. Clun. t. 2. f. 67. omnia provocavit; & desolo peccato tacuit. Cum pro animi sui magnitudine, omnia provocare Paulus ausus fuerit; solum peccatum laceflare timuit: alia enim omnia non habent vires, ut avellere quemquam ab amicitia Dei queant; unum, solumque, peccatum eam extinguere momentò potest. Did. Nis. Vit. Abr. l. 2. c. 9.

Ex Patribus, & alijs.

Unusquisque peccando animam suam diabolo vendit, acceptò tanquam pretio dulcedine temporalis voluptatis. S. August. in ep. ad Rom.

Quid est vestimentum animae? virtus: quae nuditas? peccatum. S. Chrysof. hom. 25. in acta.

Nihil peccante est pauperius. Id. hom. 5. de poenit.

Si necesse esset, aut totum Mundum, & quidquid Deus non est, perire, & in nihilum redigi; etsi plures essent Mundi, & infinito numero multiplicarentur: aut te facere tam parvam rem contra voluntatem Dei; cum intueor, quod sit contra voluntatem Dei; gravissimum quiddam, & nullò damnò comparabile intelligo. S. Anselmus l. 1. cur Deus homo c. 21.

Peccatum est fur, sponte introductus in thalamum animae, pretiosum gratiae thesaurum exhauriens. S. Bonavent. l. 2. de ingressu ad sapientiam.

Peccator non est Dei.

Vide D. tit. 4. Deus, §. II.

§. X

Peccatoris insensibilitas, Symbola, & allegoriae.

Consumetur velut a tinea. Job. 4. 19. S. Gregor. tinea damnum facit, & sonitum non facit: ita iniquorum mentes quia damna sua considerare negligunt, integritatem quasi nescientes, perdunt. Barradius D. 1. Epiph. t. 1. l. 10. c. 16.

Eris sicut dormiens in medio mari, & quasi